

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT (KPL)

Kalatalouden perustutkinto (PT): 15
Kalatalouden ammattitutkinto (AT): 42
Kalatalouden erikoisammattitutkinto (EAT): 9
Luonto- ja ympäristöalan PT: 252
Luontoalan AT : 336
Luontoalan EAT: 39

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT (KPL)

Kalatalouden PT: 186
Kalatalouden AT: 186
Kalatalouden EAT: 36
Luonto- ja ympäristöalan PT: 2 541
Luontoalan AT: 1 800
Luontoalan EAT: 171

Yhteiset tutkinnon osat (YTO) (Kalatalouden PT, luonto- ja ympäristöalan PT):
Vuosi 2024: 822 kpl
Vuosi 2025: 612 kpl

Paikalliset tutkinnon osat (Kalatalouden PT, kalatalouden EAT, luonto- ja ympäristöalan PT, luontoalan AT):
144 kpl

KALATALOUDEN PT (KPL)

Kalanjalostaja (PT) 1-4
Kalanviljelijä (PT) 1-4
Kalastaja (PT) 1-4
Kalastuksenohjaaja 6
Kalavesienhoitaja 1-4

KALATALOUDEN AT (KPL)

Kalastaja (AT) 1-4
Kalastusopas (AT) 33
Vesiviljelijä (AT) 9

KALATALOUDEN EAT (KPL)

Kalavesien hoidon osaamisala 9

LUONTO- JA YMPÄRISTÖALAN PT (KPL)

Luontoalan osaamisala 159
Porotalouden osaamisala 1-4
Ympäristöalan osaamisala 93

LUONTOALAN AT (KPL)

Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala 243
Luonnontuotealan osaamisala 48
Riistatalouden osaamisala 21
Tieto puuttuu 18

LUONTOALAN EAT (KPL)

Luonnontuotealan osaamisala 6
Luontokartoituksen osaamisala 36

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT (KPL)

Porotalouden ammattitutkinto (AT): 1-4
Ympäristöalan ammattitutkinto (AT): 90
Ympäristöalan erikoisammattitutkinto (EAT): 180

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT (KPL)

Porotalouden AT: 1-4
Ympäristöalan AT: 285
Ympäristöalan EAT: 774

Paikalliset tutkinnon osat
(Ympäristöalan EAT):
1-4 kpl

POROTALOUDEN AT

Ei osaamisaloja ja eikä tutkintonimikkeitä

YMPÄRISTÖALAN AT (KPL)

Vesihuollon osaamisala 45
Ympäristöhuollon osaamisala 45

YMPÄRISTÖALAN EAT (KPL)

Jätehuollon osaamisala 12
Laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjohtamisen
osaamisala 66
Resurssitehokkuuden osaamisala 12
Vesihuollon osaamisala 27
Ympäristökasvatuksen osaamisala 63

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Tutkintojen suoritusmäärät ovat pysyneet kutakuinkin samoissa määrissä kuin vuonna 2024. Hienoista vähenemistä on tapahtunut ympäristöalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suoritusmäärissä, mutta vastaavasti luontoalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suoritusmäärissä on ollut kasvua. Erityisesti luontoalan erikoisammattitutkintomäärä on kaksinkertaistunut, ja kalatalouden erikoisammattitutkinnon suoritusmäärä on kasvanut verrattuna vuoteen 2024. Kalatalouden ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suoritusmäärien kasvuun on voinut vaikuttaa se, ettei Suomessa järjestetä enää korkeakoulutasoista (iktyonomi) koulutusta.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Tutkinnon osien suoritusmäärissä on tapahtunut pientymistä kaikissa tutkinnoissa paitsi kalatalouden erikoisammattitutkinnossa, jossa yksittäisten tutkinnon osien suoritusmäärät ovat kuusinkertaistuneet.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Osaamisalojen suoritusmäärissä on näkyvissä luontoon liittyvän matkailun vahva osuus niin luonto- kuin kalataloudenkin puolella.

Tämä näkyy erityisesti niin erä- ja luonto-opastuksen kuin kalastusoppaan osaamisalalla, jossa suoritusmäärät ovat kasvaneet vuodesta 2024.

- Ympäristöalan tutkintojen ja tutkinnon osien suoritusmäärät ovat pienentyneet, mutta muutosta on tapahtunut tutkintojen osaamisalojen suoritusmäärissä. Erityisesti vesihuollon sekä laatu- ja ympäristö- ja turvallisuusjohtamisen osaamisaloilla on tapahtunut suoritusmäärien kasvua. Muutos heijastelee työelämän tarvetta saada osaavaa työvoimaa alalle.
- Kalavesien hoidon osaamisalalla tutkinnon suoritusmäärät selittävät kalatalouden erikoisammattitutkinnonkin suoritusmäärien kasvua.

Muut huomiot

- Porotalouden ammattitutkintosuorituksia ei ole ollut lainkaan.
- Luontoalan erikoisammattitutkinnon luontokartoituksen osaamisalaa järjestetään enää yhdessä oppilaitoksessa, jossa on mahdollisuus suorittaa tutkinnon osia. Vuonna 2025 eräs koulutuksen järjestäjä lopetti luontokartoituksen osaamisalan järjestämisen, joten kyseisen osaamisalan suoritusmäärät voisivat selittyä em. seikoilla.
- Aikuiskoulutustuen poistuminen ei näy vielä suoritusmäärissä, vaikutukset näkyvät vasta tulevinä vuosina.

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Kalatalouden PT: 38 kpl
Kalatalouden AT: 9 kpl
Kalatalouden EAT: 2 kpl
Luonto- ja ympäristöalan PT: 43 kpl
Luontoalan AT: 27 kpl
Luontoalan EAT: 8 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT (KPL) (joilla on järjestämislupa)

Kalatalouden PT: 3
Kalatalouden AT : 5
Kalatalouden EAT : 1
Luonto- ja ympäristöalan PT : 27
Luontoalan AT : 23
Luontoalan EAT : 4

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT (KPL) (joilla on järjestämislupa)

Kalatalouden PT : 35
Kalatalouden AT : 4
Kalatalouden EAT: 1
Luonto- ja ympäristöalan PT : 16
Luontoalan AT : 4
Luontoalan EAT : 4

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Kalatalouden PT
Suomi 12 kpl

Kalatalouden AT
Suomi 42 kpl

Kalatalouden EAT
Suomi 9 kpl

Luonto- ja ympäristöalan PT
Suomi 249 kpl
Ruotsi 3 kpl

Luontoalan AT
Suomi 300 kpl
Ruotsi 33 kpl

Luontoalan EAT
Suomi 39 kpl

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Luontoalan koulutukset jakaantuvat maantieteellisesti kattavasti, ja koulutuksen järjestäjiä on paljon sekä perus- että ammattitutkinnoissa.
- Kalatalouden erikoisammattitutkintoa on sen historian aikana suoritettu hyvin vähän, mutta nyt suorituspäästö on positiivinen lisäys.
- Aktiivisten koulutuksen järjestäjien määrä kalataloudessa on edelleen huolestuttavan pieni, etenkin perustutkintotasolla, vaikka alalla on todettu selkeästi työntekijätarvetta.
- Ruotsinkieliset tutkintosuoritukset jakaantuvat lähinnä kahden luontoalan ammattitutkintoa järjestävän koulutuksen järjestäjän kesken.
- Luontoalalla, etenkin luonto-opastukseen suuntautuvien tutkintojen osalta, on aktiivisten järjestäjien määrä laskussa. Aikuiskoulutustuen lakkaaminen on pääasiallisena syy.

Luonto- ja ympäristöalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Porotalouden AT: 2 kpl
Ympäristöalan AT: 14 kpl
Ympäristöalan EAT: 5 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT (joilla on järjestämislupa)

Porotalouden AT: 1 kpl
Ympäristöalan AT: 7 kpl
Ympäristöalan EAT: 2 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT (joilla on järjestämislupa)

Porotalouden AT: 1 kpl
Ympäristöalan AT: 7 kpl
Ympäristöalan EAT: 3 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Porotalouden AT
Ei tutkintoja

Ympäristöalan AT
Suomi 90 kpl

Ympäristöalan EAT:
Suomi 180 kpl

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Porotalouden ammattitutkinnossa on järjestetty koulutusta yhdessä oppilaitoksessa, mutta kokonaisia tutkintosuorituksia ei ole suoritettu vuonna 2025. Suoritusmäärät vaihtelevat kuitenkin vuosittain riippuen oppilaitoksen opiskelijamäärästä.
- Ympäristöalan ammattitutkinnossa on maantieteellisesti kattavasti koulutuksen järjestäjiä, mutta tutkintosuorituksia tulee vain muutamasta aktiivisesta oppilaitoksesta.
- Ympäristöalan erikoisammattitutkinnossa tutkintosuorituksia on paljon ja vaikka ympäristökasvattaja on suosituin osaamisala, on rinnalle tullut myös muita osaamisaloja.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

KALATALOUDEN PT Työpaikka 25,0 % Oppilaitos 62,5 % Työpaikka + oppilaitos 2,5 % Tieto puuttuu 10,0 % KALATALOUDEN AT Työpaikka 25,0 % Oppilaitos 73,3 % Työpaikka + oppilaitos 0,85 % Tieto puuttuu 0,85 % KALATALOUDEN EAT Työpaikka 18,2 % Oppilaitos 81,8 % Työpaikka + oppilaitos 0 % Tieto puuttuu 0 % LUONTO- JA YMPÄRISTÖALAN PT Työpaikka 46,9 % Oppilaitos 40,1 % Työpaikka + oppilaitos 6,0 % Tieto puuttuu 7,1 %	LUONTOALAN AT Työpaikka 43,2 % Oppilaitos 39,3 % Työpaikka + oppilaitos 6,0 % Tieto puuttuu 6,0 % LUONTOALAN EAT Työpaikka 21,1 % Oppilaitos 5,3 % Työpaikka + oppilaitos 47,4 % Tieto puuttuu 26,3 % POROTALOUDEN AT Työpaikka 50,0 % Oppilaitos 50,0 % Työpaikka + oppilaitos 0 % Tieto puuttuu 0 % YMPÄRISTÖALAN AT Työpaikka 93,7 % Oppilaitos 2,1 % Työpaikka + oppilaitos 1,8 % Tieto puuttuu 2,4 % YMPÄRISTÖALAN EAT Työpaikka 93,7 % Oppilaitos 3,6 % Työpaikka + oppilaitos 0,3 % Tieto puuttuu 2,4 %	Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta - Näyttöjen toteutus oppilaitosympäristössä on edelleen vahvasti käytössä, etenkin luonto- ja kalatalousalalla. - Tutkintojen perusteissa tosin on olemassa ammattitaitovaatimuksia, joiden näyttäminen on luontevaa tai perusteltuakin oppilaitosympäristössä. Oppilaitosnäyttöjen pitäisi olla kuitenkin määrällisesti vähäisempää kokonaisuutta ajatellen. - Ympäristöalalla suoritetaan näytöt lähes 100 prosenttisesti työelämässä. - Ympäristöalalla selittävänä tekijänä on mm. se että opiskelijoilla on jo työpaikka ja oppilaitoksesta tullaan hakemaan lisäosaamista omaan työtehtävään. Näin itse näyttö on myös helppo toteuttaa omassa työpaikassa. - Luontoalalla on myös todettu, että kaikille opiskelijoille ei löydy harjoittelu- ja näyttömahdollisuuksia sen vuoksi että alan yrityksiä on määrällisesti vähän.
--	---	--

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY,
NÄYTÖT

Kalatalouden PT 4,0
Kalatalouden AT -
Kalatalouden EAT -
Luonto- ja ympäristöalan PT 4,6
Luontoalan AT 4,7
Luontoalan EAT 4,3
(valtakunnallinen keskiarvo 4,5)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Kalatalouden PT 4,7
Kalatalouden AT -
Kalatalouden EAT -
Luonto- ja ympäristöalan PT 4,3
Luontoalan AT 4,4
Luontoalan EAT -
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

Kalatalouden PT 4,0
Kalatalouden AT -
Kalatalouden EAT -
Luonto- ja ympäristöalan PT 4,1
Luontoalan AT 4,6
Luontoalan EAT -
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Kalatalouden perustutkinnossa on ollut vähän opiskelijoita, mutta ammattitutkinnossa on ollut enemmän opiskelijoita (muttei valmistuneita). Opiskelijapalaute oli alle keskitason, kun taas työpaikkaohjaajapalaute oli erinomainen ja selvästi sen yli valtakunnallisen keskiarvon.
- Luonto- ja ympäristöalan perus- ja ammattitutkinnon keskiarvot olivat parempia kuin valtakunnallinen taso, erikoisammattitutkinnon arvo oli lähellä valtakunnallista keskiarvoa.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Kalatalouden perustutkinnon työpaikkaohjaajapalaute oli erinomainen, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta ei ollut palautteiden keskiarvoa (määrät pieniä).
- Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon ja luontoalan ammattitutkinnon osalta työpaikkaohjaajapalautteiden arvot olivat hieman parempia kuin valtakunnallinen keskiarvo.

- Luontoalan erikoisammattitutkinnossa ei ollut palautteiden keskiarvoa (pienet suorituspäämäärät).

Työpaikkapalaute

- Kalatalouden osalta ainoastaan perustutkinnossa oli saatu palaute.
- Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnossa palaute oli suunnilleen valtakunnallista keskitasoa.
- Luontoalan ammattitutkinnossa palautteen keskiarvo oli parempi kuin valtakunnallinen keskiarvo.

Kehitysehdotuksia palautteiden keräämiseen

- Kenelle kyselyt osoitetaan, eli onko työpaikkapalautteen antajalla aina riittävästi tietoa ja osaamista kyselyiden vastaamiseen?
- Kaikki palautekyselyn kysymykset eivät sovi aikuisopiskelijoille.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

**Porotalouden AT -
Ympäristöalan AT 4,7
Ympäristöalan EAT 4,7**
(valtakunnallinen keskiarvo 4,5)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

**Porotalouden AT -
Ympäristöalan AT 4,4
Ympäristöalan EAT 4,5**
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

**Porotalouden AT -
Ympäristöalan AT 3,9
Ympäristöalan EAT 4,3**
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Porotalouden palautteita ei ole annettu.
- Ympäristöalan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa arvioinnit ovat varsin hyvät eli ne ovat parempia kuin valtakunnallinen keskitaso.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Myös työpaikkaohjaajapalautteet ovat hyviä ja parempia kuin valtakunnallinen keskiarvo.

Työpaikkapalaute

- Ympäristöalan ammattitutkinnon työpaikkapalaute oli hieman muita palautteiden arvoja ja myös valtakunnallista keskitasoa alhaisempi.

Kehitysehdotuksia palautteiden keräämiseen

Kuinka hyvin työpaikkapalautteen vastaaja tuntee ko. tutkinnon eli kenelle palaute osoitetaan?

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

KALATALOUDEN PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 47,5 %
Tieto puuttuu 10,0 %

KALATALOUDEN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 76,7 %
Tieto puuttuu 0,53 %

KALATALOUDEN EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 81,8 %
Tieto puuttuu 0 %

LUONTO- JA YMPÄRISTÖALAN PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 65,4 %
Tieto puuttuu 1,2 %

LUONTOALAN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 75,5 %
Tieto puuttuu 23,6 %

LUONTOALAN EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 82,5 %
Tieto puuttuu 5,3 %

POROTALOUDEN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 100 %
Tieto puuttuu 0 %

YMPÄRISTÖALAN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 93,7 %
Tieto puuttuu 1,1 %

YMPÄRISTÖALAN EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 93,7 %
Tieto puuttuu 0 %

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

KALATALOUDEN PT
Keskiarvo 3,9
Ammatillinen tutkinnon osa 4,1
Yhteinen tutkinnon osa 3,4

LUONTO- JA YMPÄRISTÖALAN PT
Keskiarvo 4,1
Ammatillinen tutkinnon osa 4,3
Yhteinen tutkinnon osa 3,9

(kansallinen ka. 3,7)

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Kalatalouden perustutkinnon osaaminen osoitetaan pääosin aidoissa työympäristöissä työelämää vastaavissa tilanteissa. Tarvittaessa näyttö järjestetään oppilaitoksessa.
- Osaamisen arvioijilla on riittävä ammattitaito ja perehtyneisyys tutkinnon perusteisiin.
- Osaamisen osoittaminen suunnitellaan opiskelijakohtaisesti ja voidaan toteuttaa työpaikalla vaatimusten täyttyessä. Arviointi tehdään yhteistyössä opiskelijan ja työelämän edustajien kanssa. Arviointiasteikko on 1–5.
- Osaamisen arvioinnin oikaisupyyntöjä ei ollut työelämätoimikunnan käsiteltävänä vuonna 2025.

Koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteet

- Arviointikeskustelujen käytäntöjä tulee kehittää siten, että näytön jälkeinen arviointikeskustelu järjestetään viipymättä ja siihen osallistuvat opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja samanaikaisesti.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat

- Toteuttamissuunnitelmat ovat pääosin laadukkaita.
- Suunnitelmia voidaan hyödyntää jatkossa entistä systemaattisemmin opetushenkilöstön ja opiskelijoiden käytännön ohjenuorana.
- Velvollisuus laatia tutkintokohtainen Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma on poistunut 1.1.2025.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Kalatalouden PT, kalatalouden AT ja kalatalouden EAT

- Kalatalouden koulutus on heikentynyt huolimatta panostuksista alan kehittämiseen, koska vain muutama taho järjestää koulutusta. Opiskelijapula ja heikkenevät oppimisympäristöt heikentävät tilannetta.
- Opiskelijamäärien väheneminen tekee kalataloudesta marginaalialan, ja koulutuksen vetovoima on heikentynyt. Koulutuksen vähentyminen on aiheuttanut osaajapulaa, kun kokeneet asiantuntijat ovat siirtyneet eläkkeelle.
- Kalatalouden koulutuksissa kalastuksen opastuksen ja ohjauksen osaamisalat kiinnostavat opiskelijoita (AT 79 % ja PT 40 % opiskelijoista).

Luonto- ja ympäristöalan PT, luontoalan AT ja EAT

- Tutkinnon perusteita on pidetty suhteellisen toimivina edellisen uudistuksen jälkeen.
- Luontoalan ammattitutkinto vastaa hyvin työelämän vaatimuksia koulutuksen järjestäjiltä tulleen palautteen perusteella.
- Luontoalan erikoisammattitutkinnon tutkinnon perusteet päivitettiin vuoden 2025 aikana, ja uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen. Päivitystyön yhteydessä luontoalan ammattitutkintoon lisättiin erä- ja luonto-opastuksen osaamisala. Uudistus mahdollistaa erä- ja luonto-opastuksen alalla työskenteleville ammatillisen lisäkouluttautumisen.
- Luontoalan ammattitutkinnon ja erityisesti erä- ja luonto-opastuksen osaamisalan osalta on työelämässä ollut tarvetta englanninkieliselle koulutukselle. Vuoden 2026 alusta alkaneen valtakunnallisen toiminnan ohjauksen kokeilun myötä mahdollistuu myös englanninkielisen koulutuksen järjestäminen luonto- ja ympäristöalalla. Tämä vahvistaa erityisesti pohjoisen Suomen matkailun ohjelmalvelujen toteuttamisesta ja myös osaltaan estää työperäisten maahanmuuttajien hyväksikäyttöä, kun mahdollistetaan useammalle koulutuksen kautta kiinnittyminen suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään.

Porotalouden AT

- Vaikka tässä koulutuksessa on vain yksittäisiä opiskelijoita, niin porotalouden ammattitutkinnon säilyttäminen nähdään tärkeänä.

Ympäristöalan AT

- Perusteet kaipaavat ajantasaistamista. Esimerkiksi ympäristöhuollon osaamisalassa puhutaan mm. kaatopaikoista, ei juurikaan kiertotaloudesta. Laajuudet eivät ole yhteensopivia digivihreiden osien kanssa.

Ympäristöalan EAT

- Tutkinnon perusteet kaipaavat päivitystä mm. laajuuksien osalta, ja myös sisältöä olisi tärkeä päivittää vastaamaan tämän hetken tarpeita esimerkiksi jätehuollossa.

Pohdinnat ja huomiot

- Tutkintorakenne vaikuttaa tällä hetkellä toimivalta. Aikuisopintotuen lakkauttaminen ei näytä juuri vaikuttaneen luonto- ja ympäristöalan tutkintojen suoritustasoihin vuonna 2025. Vuoden 2026 alussa voimaan tulleen ammattikoulutuksen rahoitusuudistuksen vaikutukset aktiivisten koulutuksen järjestäjien ja opiskelijoiden määrään nähdään tämän vuoden jälkeen.
- Paikallinen tutkinnon osa mahdollistaa uusien sisältöjen luomisen entistä joustavammin ja se tuo joustavuutta uusien sisältöjen luomiseen. Tämä ei vielä juurikaan näy ammattitutkintojen suorittamisessa luonto- ja ympäristöalalla vuonna 2025.
- Opetushallitus suosittelee yksittäisten tutkinnon osien suorittamista koko tutkinnon sijaan. Tämä näkyy alkaneen vähitellen toteutua luonto- ja ympäristöalalla vuonna 2025. Toki vielä suurin osa opiskelijoista suorittaa koko tutkinnon.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu tammikuussa 2026, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2025.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Tilannekuvaan sisältyvät palautekeskiarvot on poimittu maaliskuussa 2026.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www-sivustolla](http://www.vipunen.fi):
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN